

PÁLYÁZAT

**A SZOMBATHELYI KANIZSAI DOROTTYA
GIMNÁZIUM**

INTÉZMÉNYVEZETŐI MUNKAKÖRÉRE

Szombathely, 2018. március 26.

Készítette: Módos Tibor

Helyzetelemzés és vezetési program

1. Helyzetelemzés

1.1. Bevezetés

A Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium a 2017/18-as tanévben ünnepelte alapításának és működésének 100. évfordulóját. A Gimnáziumot a Nagy Háború idején álmodta meg Szombathely polgári vezetése azzal a céllal, hogy a város polgárleányainak legyen módja középiskolai végzettséget nyújtó iskolába járni, egyúttal lehetőséget biztosítsanak a leányok munkába állásához, megfelelő végzettséget biztosítva számukra. Ez időtáiban lányok számára is lehetőségként kinyílt a felsőoktatás kapuja is: egyre többen választották a felsőfokú továbbtanulást. Az iskolával egy időben indult kereskedelmi tagozat 1923-tól önálló iskolaként folytatta munkáját.

A két világháború időszakában teljeseedett ki a képzés: nyolc osztályos gimnáziumi képzés keretében zajlott az oktatás, a valamikori földszintes épület két emeletet is kapott, teljessé vált a hol gimnáziumi, hol líceumi képzést folytató intézmény.

A második világháború időszakát megszenvedte iskolánk: sok diákját, több tanárát hurcolták el, s csak kevesen tértek vissza az iskolájukba.

1948-as államosítás nem érintette a Gimnáziumot, mivel alapításától fogva állami intézményként működött, de az iskola neve – máig nem pontosan kideríthető okból – Állami Királyi Kanizsai Orsolya Gimnáziumról Állami Kanizsai Dorottya Leánygimnáziumra változott. Az addigi nyolcosztályos gimnáziumi oktatás lassan áttért a négy évfolyamos képzésre és az addig két párhuzamos osztály helyett évfolyamonként négy osztályt indítottak.

A 60-as évek közepén, a gimnáziumok szerepének változásakor változott ismét az iskolai élet: az addig csak leányokat fogadó intézmény koedukálttá vált: 1965-től fiúk is járhattak az iskolába. Érdekes módon a leánygimnáziumi múlt mind a mai napig erős hagyományként él Szombathely város és környékének köztudatában.

Ugyancsak a 60-as években indult meg a gimnáziumokban a tagozatos képzés. A Kanizsai Dorottya Gimnázium számára a szerep ebben a humán képzés irányába történő elmozdulást jelentette: nyelvi tagozatokat indíthatott az iskola. Egy-

egy évfolyamon orosz, angol, német és francia nyelvi tagozatos osztályok indultak. Az idegen nyelvi képzés máig ható hagyomány az iskola képzési struktúrájában.

A 90-es évek ismét változást hoztak, kísérletek, innovációk indultak az iskolai képzésekben, így nálunk is. A nevelőtestületünk úgy döntött, hogy megkísérli feléleszteni az egykori nyolcosztályos gimnáziumi képzést. Ez az időszak nagyon megmozgatta az kísérletezni vágyó, mást és másképp tanítani akaró pedagógus kollégákat. Sok-sok kiváló eredmény, ötlet gazdagította a pedagógusaink módszertanát: megtanultunk tantervet értelmezni, készíteni, tanítási ötleteket a gyakorlatban megvalósítani. Szép időszaka volt ez a Kanizsai Dorottya Gimnáziumnak.

Sajnos különböző okok miatt a másfél évtizedes nyolc osztályos képzési időszakot le kellett zárunk, változtatni kellett a beiskolázásunkon. A 2000 évek környékén az informatika oktatásának megjelenésével, a nyelvi előkészítő osztályok belépésével, a négy évfolyamos képzés iránt megnövekedett igények miatt változtattunk a beiskolázáson: az idegen nyelvi képzés hagyományaira építve angol-informatika, német emelt óraszámú, angol emelt óraszámú, valamint nyelvi előkészítő évfolyamokat indítottunk. Közben az addig 21 osztállyal működő iskolát – a tanulói létszám erőteljes csökkenése miatt – 17 osztállyal működő iskolává alakítottuk.

Néhány év elteltével kialakult gimnáziumunk máig működő beiskolázási programja: angol-informatika osztály, német nyelvi osztály, angol nyelvi osztály, és 2011-től a magyar-angol két tanítási nyelvű tagozat, amely a nyelvi előkészítő osztályokat váltotta fel.

2011-ben egy megszűnő szombathelyi középiskola dráma-videó képzését vettük át azzal a megkötéssel, hogy a tagozatot nem lehet meghirdetni újból, beiskolázni a tagozatra nem lehet és négy év elteltével a tagozatot meg kell szüntetni. Ez nagyon nagy feladat volt, sajnos sok hátránnyal is járt: évekig gondot okozott a munkaerő-gazdálkodás területén; az épületünk felvevő képességének határára került, miközben több szaktantermet kellett megszüntetnünk, amelyek visszaállítása a mai napig ható problémát jelent.

1.2. Tárgyi feltételek

A Gimnázium épületére 1930-ban építettek két emeletet, de évtizedekig két középfokú intézmény működött az épületben. A teljes épületet a Kanizsai Dorottya Gimnázium 1984-ben kapta meg. 1972-ben az iskolához építettek két tornateremből

álló komplexumot, de azt akkor három középiskola használta. 1984-ben tervezték, hogy a teljes iskolaépületet felújítják, korszerűsítik, de ez a mai napig nem valósult meg.

25 évvel ezelőtt újították fel az iskola homlokzatát, amely mára szintén nagy kívánni valót maga után, különösen azért, mert a felújítás nem járt együtt a homlokzati nyílászárók cseréjével.

2001 telén nagyobb átalakítás jegyében hoztuk létre a tanári – igazgatóhelyettesi – tanácskozó - kiskonyha együttest, amely némileg könnyített az elhelyezkedésen a korábbi helyzethez képest. Nagyobb léptékű átalakítást jelentett 2006-ban, hogy az addig rendkívül korszerűtlen konvektoros gázfűtést központi fűtésre cserélték, nagyban növelve az iskolai komfortérzetet.

2009-ben felújításra került az 1972-től rendkívüli terhelésnek kitett tornaterem parkettája. Sajnos – kisebb munkáktól eltekintve – ez nem járt együtt a tornaterem kiszolgáló helyiségeinek – öltözők, mosdók – felújításával, amelyek már elég rossz állapotban vannak. Ráadásul ezeket a helyiségeket továbbra is két iskola használja, de iskolánk kezelésében van.

2009/10-es tanévben az összes osztály tantermünket felszereltük számítógéppel, projektorral, DVD lejátszókkal, erősítővel, azaz akkori lehetőségekhez képest rendkívül korszerűen felszerelt osztálytermeink voltak. Mára ezek az eszközök teljesen elavultak, az eszközök többsége tönkrement, pótlásukra nem volt lehetőség.

Még Szombathely város fenntartásában pályázati keretből több tanterembe került digitális tábla, amely az első idegenkedéseket követően a kollégák körében nagy népszerűségeknek örvendtek. További – az épületben termeket bérlő középiskolákkal összefogva – digitális táblák kerültek az iskolai oktatásba: már 12 tantermünk volt ellátva ezekkel az eszközökkel. Sajnos ezek az eszközök is elhasználódtak ennyi év után, nagyon nehézkes a pótlásuk, illetve működésük biztosítása.

2011-ben a megszüntetett középiskola négy osztályának átvétele miatt meg kellett szüntetnünk a biológia előadót, az ének termet, fel kellett függeszteni a fizika előadó működését. A már meglévő szaktantermek felszámolása komoly nehézséget okozott: nagyon nehéz újra építeni

2012-ben az iskola az Öveges program keretében 320 millió Ft-os pályázaton vett részt. Ennek keretei között alakították, alakítottuk ki a természettudományos laborunkat, amelyben elsősorban a biológia, kémia, fizika tantárgyak oktatása valósul

meg. Ennek hamarosan lejár a fenntartási időszaka, így teljes egészében a gimnáziumi képzés céljait fogja szolgálni.

Az elmúlt két évben további vizes blokkokat sikerült felújítani a főépületben, de a teljes rekonstrukció még várat magára.

Felújításra került a három középiskolát kiszolgáló iskolaorvosi rendelő is.

1.3. Személyi feltételek

2013-ban a Kanizsai Dorottya Gimnázium 47 kinevezett, valamint néhány óraadó pedagógussal végezte munkáját. Tekintettel arra, hogy ebben az időszakban az átvett iskolai osztályainak kivezetése folyamatosan zajlott, átmenetileg pedagógus létszám többlettel kellett szembe néznünk. A feladatellátás és a magas pedagógus létszám problémáját azzal is sikerült enyhíteni közben, hogy a kollégák közül néhányan gyermekvállalás miatt tartósan távol voltak. Ugyanakkor arra is rákényszerültünk, hogy helyettesítő kollégától kellett megválnunk, elbúcsúznunk.

A 2013-ban bekövetkező fenntartó váltás kezdeti időszakában pedagógusaink munkáltatója a tankerület volt, míg a technikai dolgozók Szombathely város fenntartásában maradtak (Gamesz). Bár a helyzet szokatlan volt mindenki számára, a rendszer kisebb-nagyobb zökkenőkkel működött.

2017. január 1-től az iskola, a gimnázium minden dolgozója ismét egy munkálta alá tartozik: a dolgozók munkáltatója a Szombathelyi Tankerület. Ezzel, s az által, hogy költségvetési kerettel rendelkezik a Gimnázium átláthatóbbá váltak bizonyos folyamatok, jobban kezelhetőbbek, mint a 2013-16 közötti időben.

A Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium éves munkatervei minden tanévben foglalkoztak a munkaerő-gazdálkodás kérdéseivel. Az átgondolt és mindenki számára átlátható tevékenység alapja volt annak, hogy mára a korábban meglévő pedagógus „többlet” problémája lecsengett, ma senkinek sincs a pedagógusi munkája veszélyben. Az elmúlt években több kollégánk ment nyugdíjba, egy kollégánktól pedig a munkavégzésének hiányosságai miatt kellett megválnunk, így mára a pedagógusi létszám a kiegyensúlyozott létszámra csökkent. Szakos ellátottságunk gyakorlatilag 100%-os.

Ugyanakkor ezzel párhuzamosan új kihívás előtt állunk: a Gimnázium pedagógusi állománya öregedőben van, életkor szerint a következő eloszlást mutatja:

Életkor	Fő
25 – 35 év	2
36 – 45 év	12 fő
46 -55 év	14 fő
56 – 64 év	16 fő

Az adatokból látszik, hogy nagyon rövid időn belül a nevelőtestület közel egy harmada nyugdíjba megy, s pótlásukról gondoskodni kell. Sajnos az is sejthető: ez nem lesz egyszerű feladat, tekintettel arra, hogy láthatóan kevés a fiatal a pedagógus pályán.

A pedagógus életpálya bevezetésével a Gimnáziumunkban is egyre több kollégánk vállalkozik minősítésre. Az elmúlt időszakban jellemző volt, hogy félévente 4-6 kolléga vett részt minősítésen, eddig mindenki eredményesen teljesített. Jelenleg a pedagógusaink között öt mestertanár, huszonkét pedagógus II-be sorolt kollégánk van. A következő időszak minősítésére is már több kollégánk jelezte részvételi szándékát.

1.4. A beiskolázás alakulása

2013 óta a Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium beiskolázási programja nem változott. Ennek megfelelően a következő induló osztályokat hirdettük meg:

Az osztály	Az osztály képzési formája	Felvehető létszám
A	Emelt óraszámú angol nyelvi képzés és emelt óraszámú informatika képzés	32
B	Emelt óraszámú német nyelvi képzés és emelt óraszámú történelem képzés	32
C	Emelt óraszámú angol nyelvi képzés	32
Kny	Magyar-angol két tanítási nyelvű tagozat	32

Öt évre visszamenőlegesen a következő jelentkezési létszámaink voltak:

2014	2015	2016	2017	2018
313 fő	358 fő	363 fő	441 fő	447 fő

A táblázatból látható, hogy 2014 után stabilizálódott a jelentkező tanulók száma, majd 2017-ben igen jelentős mértékben ismét nőtt a jelentkező tanulók létszáma. Az okok részletesebb vizsgálata nélkül tudjuk, hogy a 2014-ig tartó visszaesést a korábban megszüntetett középiskola osztályainak kivezetése is okozta. A 2017-től jelentkező emelkedés viszont egy, a nevelőtestület részéről tudatosan, tartósan, magas színvonalon végzett munka következménye. Tevékenységünk nem csak a tanulmányi teljesítmények növelésére, nemcsak a szülőkkel való kapcsolattartás javítására, nemcsak a tanuló programok gazdagabb szervezésére terjedt ki, hanem az iskolai lét gyakorlatilag minden elemére megpróbáltunk megfelelőképpen koncentrálni. Figyelembe vettük az iskolai kompetenciamérés eredményeit; tudatosabban készültünk a nyílt napjainkra; hatékonyan valósult meg az iskolai honlap fejlesztése, annak hasznosulása; újra léptünk a szaktantermi megvalósulás felé; nyitottunk programjainkkal a nagyközönség irányában; és még hosszasan lehetne sorolni azokat a programokat, amelyeket a beiskolázás javításának érdekében tettünk.

1.5. Tanulmányi teljesítés, eredmények

A Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnáziumba érkező tanulók általános iskolából hozott eredménye az elmúlt néhány évátlagát tekintve 4,5 körül mozgott. Ezt az érték jó néhány éve sem lefelé sem felfelé nem mozdult el. A gyengébb jegyek a természettudományos tantárgyakból vannak (kémia, fizika, földrajz), s sajnos a gimnáziumi képzés során sem javulnak ezek a teljesítmények. Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a hozott matematika jegyek még ezen értékektől is kissé eltérnek lefelé. Ugyanakkor azt is meg kell állapítanunk, hogy a hozott matematika érdemjegyek a tényleges ismeretbeli tudással sincsenek összhangban, talán matematikából leggyengébbek a tanulóink előképzettsége.

Az elmúlt évek beiskolázási átlagát a következő táblázat tartalmazza:

Tanév	2014	2015	2016	2017	2018
Beiskolázási átlag	4,58	4,51	4,55	4,53	4,56*

*A 2018-as eredmény becsült érték a hozzánk jelentkezett tanulók eredményeit figyelembe véve.

Ezek az eredmények nagyon is elfogadhatónak tűnnek, ugyanakkor véleményem szerint kissé túlzott mértékűek. Az általános iskolai eredmények között elsősorban a szorgalom az, ami az eredményeket hozza, s másodlagosnak tűnik a tanulói képesség. A gimnáziumi tanulmányok alatt viszont elég hamar kiderül, ha valaki már szorgalmával nem képes magas szinten teljesíteni, hiszen tanulni való van bőven: a felhalmozott ismerethiány rövid időn belül kevésbé jó érdemjegyekben is megmutatkozik.

Ez a csökkenő érték mutatkozik meg akkor, ha vizsgáljuk az iskola tanévvégi tanulmányi teljesítését. A tanulmányi átlag az elmúlt években a következőképpen alakult:

Tanév	2013	2014	2015	2016	2017
Iskolai átlag	4,25	4,25	4,23	4,29	4,30

Ha csak a statisztikát nézzük a növekedés pozitív képet keltene, de tudnunk kell, hogy az egyes osztályok teljesítménye jelentősen eltérő, elég széles skálán mozog. Így a statisztikailag kimutatható növekedés alapvetően szinte változatlan teljesítményt takar. Persze a néhány százados növekedés is örömmel tölthet el bennünket. Az érettségi eredmények az iskolai eredményekkel összhangban vannak. Ennek sikerességéhez hozzájárul a már évek óta működtetett „kis érettségi”, mint belső vizsgarendszer.

Az elmúlt néhány év versenyei, verseny eredményei nem különösebben kimagaslóak, egy gimnázium számára mértékadó OKTV-n második fordulóba jutásnál nincs nagyobb eredményünk. Tapasztaljuk a versenyekkel kapcsolatosan azt, hogy túlzottan sok versenyt szerveznek, és a versenyeken meglévő megfelelési kényszer a pedagógusok és a tanulók energiáit is felemészti. Ugyancsak probléma, hogy még a kimagasló versenyeredmények sem számítanak egy továbbtanulásnál, ezért gyakorlatilag a tanulók nem érdekeltek az eredményes szereplést illetően.

Ezektől függetlenül az iskolánk eredményessége elfogadható. A regionális illetve megyei versenyeken mindig eredményesen szereplő tanulóink, pedagógusaink vannak, s ez hosszabb távon is megnyugtató: az iskolában meg van a potenciál egy-egy kimagasló teljesítmény eléréséhez.

A gimnázium alapvető feladata a felsőoktatásra való felkészítés. A továbbtanulás sikeressége azonban egy soktényezős feladat: szükséges hozzá a tanulói megfelelő képesség, elkötelezettség, szorgalom; kell hozzá a megfelelő szülői háttér, erkölcsi és anyagi támogatás, biztatás; és természetesen ott az iskola a maga teljességével: pedagógusainak működésével, tárgyi feltétel rendszerével, múltjával,

módszertanával, egységességével, vagy éppen a különbözőségek támogatásával. A továbbtanulási teljesítményünk elfogadható, bár javítani való mindig akad. A tanulói visszajelzések alapján közvetlenül az érettségit követően tanulónk 70 %-a sikeresen tanul tovább; 15 %-a eleve nem kíván tovább tanulni. Ugyanakkor a 10 éves érettségi találkozók tapasztalatai azt tükrözik, hogy gyakorlatilag minden egykori tanulónk addigra már felsőfokú végzettséget tudhat maga mögött, azaz munkánk ha időnként kissé késve is, de beérik.

1.6. A kompetenciamérés eredményei

Évek óta jelentős szerepet szánunk az évenként zajló kompetenciamérés eredményeinek értékelésére, az abból levonható tapasztalatok megismerésére, és a levont tapasztalatok alapján történő eredményesebb munkavégzésre. A kompetenciamérés és annak értékelése fontos, de néhány észrevételt kell ezzel kapcsolatban tennünk. Az egyik az, hogy a kompetenciamérés két területére vonatkozóan nincs információnk a hozzánk érkezett tanulókról, így nehézkes a fejlesztésük a megfelelő irányban. A másik tény, hogy a kompetenciamérés feladathalmazát és a gimnáziumi követelményrendszer, konkrétan az érettségi vizsgarendszere kevés ponton csatlakozik egymáshoz, azaz egyszerre két irányban kellene a tanulóinkat fejleszteni. A harmadik, hogy a mért adatok egy évvel később való feldolgozása semmilyen módot nem ad az éppen a mérésben részt vett tanulók fejlesztésére, hiszen akkor már egyértelműen az érettségi vizsga követelményeknek való megfelelésre készülünk és készítünk fel.

Ezekről függetlenül érdemes az utóbbi néhány év eredményeit vizsgálnunk.

	2013		2014		2015		2016		2017	
	Mate- matika	Szöveg- értés	Mate- matika	Szöveg- értés	Mate- matika	Szöveg- értés	Mate- matika	Szöveg- értés	Mate- matika	Szöveg- értés
Iskolai (KDG)	1737	1736	1688	1733	1757	1751	1752	1768	1732	1719
Országos	1640	1620	1631	1597	1645	1601	1641	1610	1647	1613
4. évf. gimnáziumi	1735	1725	1723	1705	1738	1708	1733	1716	1735	1711

A táblázatból kitűnik, hogy az iskola eredménye a korosztály teljesítményétől lényegesen eltér pozitív irányban mind matematikából, mind szövegértésből. Ugyanakkor nem tér el a négy évfolyamos gimnáziumok mért értékeitől, azaz

teljesítjük a négy évfolyamos gimnáziumok országos átlageredményeit. A családi háttérindex mutatói alapján ez a Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium várható értéke, azaz az iskola tanulóinak teljesítménye jó.

Persze egy ilyen értékelés alkalmával nem lehet figyelmen kívül hagyni az iskolai, különösen a szombathelyi gimnáziumi környezetet. A Szombathelyen működő gimnáziumokat figyelembe véve azt kell mondanunk, hogy a tanulóink, illetve pedagógusaink teljesítménye nagyon megfelelő. Természetesen sohasem lehetünk elégedettek, és mindent el is követünk a teljesítmények további nevelésére, de nem is kell szégyenkeznünk emiatt.

1.7. A pedagógiai program

A Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium pedagógiai programja az elmúlt öt évben kétszer is változott. A változások, változtatások oka elsősorban jogszabályi módosulásának következménye volt. Ennek megfelelően gyakorlatilag a pedagógiai program hivatkozási jogszabályi részei, valamint a szerkezetében történő pontosításokat hajtottuk végre.

Az iskolánk, a gimnáziumok feladatai, céljai tehát nem változtak. Pedagógiai programunk is alapvető elemeiben változatlan, a korábban megfogalmazott elvek, illetve iskolánk hagyományai alapján végezzük a munkánkat.

Némi hangsúlyt azonban változtattunk a pedagógiai programban. Az iskola hagyományai alapján a humán képzés került mindig előtérben, különös tekintettel az idegen nyelvi képzésre. Mivel az informatika is egyfajta kommunikációs lehetőség, ezért ebbe a sorba beilleszkedett az informatikaképzés kiemelt szerepe.

2013-tól azonban természettudományos labor működik az iskolában, ráadásul a fenntartási időszakban nagyon komoly munka indult meg ezen a területen. A jelentkező tanulóink egyre inkább érdeklődnek a természettudományos képzés lehetőségei iránt. Ráadásul az iskolánk eredményesen szerepelt az ökoiskolai pályázaton – 2017 óta ökoiskolaként működünk. Ugyancsak fontos szerepet tölt be a természettudományos laborunk a bázisiskolai tevékenységünkben.

A természettudományos képzés – elsősorban a biológia – erősítése révén változásokra készülünk az elkövetkezendő időszakban.

1.8. Kiegészítés

Az iskola életében a 2013-tól meglévő fenntartói változás nagyon sok újat hozott. A korábban megszokott mechanizmusok átalakultak. Megváltoztak a gazdálkodás kérdései, változtak a munkaügyi feladatok. Ezeket a változásokat kezelni kellett, és bizony nem mindig volt minden természetes.

Azonban nem csak a jelzett átalakulás okozott feladatot. A beintegrált és kivezetett dráma-video képzés nehézségein talán már túl vagyunk. De a korábbi öt évben teljesedett ki a magyar-angol két tanítási nyelvű tagozatunk megindítása, amelyet most már sikeresnek tekintünk.

A Kanizsai Dorottya Gimnázium tevékenysége nagyon sokrétű, összetett. Ebben a folyamatban minden együttműködő, diák, pedagógus, technikai dolgozó, szülő kiveszi részét.

Ez a Kanizsai Dorottya Gimnázium élete.

2. VEZETŐI PROGRAM

2.1. Célkitűzések, célmeghatározás

A Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium történetének 100 esztendeje alatt ugyanazt a gimnáziumi feladatrendszert kellett, hogy megvalósítsa, jelesen a tanulókat érettségi vizsgákra készítette fel, s egyúttal biztosította azt a lehetőséget, hogy minden tanulója számára elérhető legyen a felsőfokú végzettség megszerzése.

A feladatrendszer az elmúlt időszakban módosult: célunkká vált, hogy tanulóink magas szintű idegen nyelvtudással, megfelelő szintű informatikai alapismeretekkel, valamint az élethosszig történő tanulás képességével rendelkezzenek. Ma ezek az alapvető célkitűzések határozzák meg az összes feladatunkat, és következő időszak számára is követendő program.

A tantestülettel és munkatársakkal közösen igazgatói munkámmal, tevékenységemmel azt szeretném elérni, hogy gimnáziumunk olyan fiatal felnőtteket bocsásson ki az iskolapadból, akik képesek

- sikeres – lehetőség szerint emelt szintű – érettségi vizsgát tenni;
- a továbbtanulásra az általuk jól, célszerűen megválasztott felsőoktatási intézményben;
- megszerezni a felsőoktatásban való bejutáshoz a középfokú nyelvvizsgát;
- helyállni a felsőoktatásban, azaz nem csak bejutni képesek, hanem eredményesen elvégezni is azt;
- tudásuk igény és szükség szerinti megújítására, önálló gondolkodásra, további ismeretek megszerzésére;
- anyanyelvi és megfelelő szintű idegen nyelvi, illetve informatikai kommunikációra;
- elfogadni és tisztelni másokat, más kultúrákat, népeket;
- az információ özönében élni, abból a céljai megvalósításához hasznosat megtalálni és alkalmazni;
- felnőtteket, időseket tisztelni; hagyományokat értékként megőrizni;
- az itt szerzett ismeretekkel boldogulni az életben

Ezekhez fontos az, hogy a gimnáziumi évek alatt tanulóink

- tudják, hogy a korszerű ismeretek megszerzéséért és az ismereteik bővítéséért tudatosan, folyamatosan, képességeikkel és adottságaikkal összhangban lévő erőfeszítést kell tenniük;

- képesek legyenek ismereteiket céljaiknak megfelelően megszerezni, azt a célok elérése érdekében felhasználni;
- értsék, hogy életvitelükben, egészségük megőrzésében a jó szokásoknak, szokásrendszernek döntő szerepe van és ezek kialakításának folyamatában saját aktivitásuk döntő és nélkülözhetetlen;
- értsék, hogy szűkebb és tágabb környezetükkel kialakított viszonyuk tartós alapját az egyetemes erkölcsi-etikai követelmények képezik; ennek alakításában, betartásában az egyéni felelősségük meghatározó;
- személyisége a családi és iskolai körülmények között kiegyensúlyozottan legyen képes fejlődni;
- a hazát nemcsak egy fogalomnak, hanem érzelmi életüket, emberi viszonyaikat alapjaiban és tartósan befolyásoló közösségnek tekintsék;
- értsék és használják az Európai Unió működését, ismerjék hazánk helyét és szerepét ebben a rendszerben, képesek legyenek saját magukat elhelyezni Európában, és boldogulni ebben a környezetben.

A célok eléréséhez, megvalósításához következetes munkát folytatunk már a beiskolázáskor. Olyan tanulókat várunk, akik képesek, tudnak, s akarnak tanulni annak érdekében, hogy helyt tudjanak állni tanulmányaik folyamán, és képesek legyenek az érettségit követően kilépni a felnőtt létbe.

Az elérendő célokhoz szükség van a Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium nevelőtestületének következetes és céltudatos munkájára. Tudnunk kell, hogy az oktatás, nevelés körülményei folyamatosan változnak, emiatt újabb és újabb feladatokat generálnak, és ehhez tudatosan, célirányosan alkalmazkodni kell. Az alapvető célok – a diákok továbbtanulásra való felkészítése, és az ottani helytállása – nem változtak, de tudnunk kell alkalmazkodni a tömegesebb tanuláshoz, a változó, olykor csekély tanulói érdeklődéshez, adott esetben alul motiváltsághoz; az önálló tanulásra való felkészítéshez. A pedagógusokban rejlik az az erő, amely képes ezen nagyon összetett feladatok megoldására.

Ugyancsak szükségünk van a szülői támogatásokra, véleményekre, mert a tanítási folyamat nem öncélú; kell, hogy az iskolahasználók érdekeit szolgálja. Ennek megismerése és az ebből adódó feladatok meghatározása a szülők aktív közreműködésével lehetséges. A szülő feladata nem csak addig terjed, hogy gyermeke a Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnáziumba kerüljön, hanem támogatnia, s ha kell ellenőriznie is fontos mind a tanuló tevékenységét, mind az iskolában zajló folyamatokat.

A megváltozott feladatok nagyobb terhet rónak a fenntartóra is. A jól működő iskolához jól működő fenntartó szervezet is szükséges.

Az igazgatói feladat egyik legfontosabb része tehát az, hogy megfelelőképpen összehangolja az iskola, az iskolahasználók és a fenntartó munkáját.

2.2. Az iskola képzési szerkezetének alakulása

A Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium a beiskolázási programjának változtatásakor eddig megfelelő úton járt. Eljött azonban ismét a beiskolázás változtatásának szükségessége.

A korábban megtett két legfontosabb változtatás a matematika osztály átalakítása informatika osztállyá, illetve a nyelvi előkészítő osztály helyett a magyar-angol két tanítási nyelvű képzés bevezetése volt. Most, amikor változtatásra gondolok a következőket kell alapul vennünk: 1. 2019-től a tovább tanulni szándékozó tanulóknak nyelvvizsgával kell rendelkezniük. 2. Informatikaképzést nagyon sok középiskola nyújt, ugyanakkor figyelembe kell vennünk, hogy olyan általános képző iskola informatikából, mint a mi iskolánk, nem található Vas megyében. 3. A természettudomány képzésnek adottak az alapjai az iskolánkban, ugyanakkor egyértelműen tapasztalható, hogy az általános iskolákban végzők folyamatosan keresik a középiskolai természettudományos képzéseket, különös tekintettel a biológia tantárgyra.

Anélkül, hogy jelentős változtatást hajtanánk végre a beiskolázási programban, mégis apró változtatásokra van szükség, amelyeknek első lépéseit már a 2018-as beiskolázásnál el is kezdtünk.

Az iskola idegen nyelvi képzésének hagyományaira építve úgy bővítjük a nyelvi képzést, hogy a beérkező tanulókra, szülőkre bízunk a meglévő alapképzéseinkhez a második idegen nyelvi képzés választását. Ennek megfelelően a B, illetve a C osztályainkban lehetőséget teremtünk a második idegen nyelv 5 órában való tanulására. Nem a beiskolázáshoz tartozik, de a felsőbb évfolyamokon kiegészítő képzés (fakultációs keret) segítségével igény esetén magasabb óraszámú nyelvi képzés biztosítása sem elképzelhetetlen. Ez akkor valósulhat meg, ha tanulói illetve iskolai óraterhelés lehetővé teszi.

Az idegen nyelvi képzés eredményességének növelésénél figyelembe vesszük Marosfalviné Pécz Judit igazgatóhelyettes asszony erre vonatkozó mesterprogramját, felhasználjuk annak eredményeit, tapasztalatait.

Az informatikai képzés a jelenlegi formájában folytatható, de érezhető, hogy a tanulók matematika előképzettsége nagyon gyenge. Ebben az osztályban nem lenne haszontalan a matematika órák számának egy órával való növelése.

A természettudományos képzés után egyre nagyobb az érdeklődés. Már az elmúlt tanévben lehetőséget biztosítottunk – és ezt a későbbiekben is folytatjuk – a biológia tantárgy az osztálystruktúrától eltérő tanulását, de a beiskolázásban, elsősorban a B, de lehetőség szerint a C osztályokban is már a 9. évfolyamtól kezdődően választható tantárgyként kínáljuk valamelyik természettudományos tantárgyat.

Természetesen az elképzeléseket módosíthatja a hamarosan megismerhető új nemzeti alaptanterv, a hozzá kapcsolódó óraszámok lehetősége. Nyilvánvaló azonban, hogy a most felvázolt változtatási lehetőségeket össze lehet hangolni az új NAT-tal, de az csak a konkrét ismeretek birtokában lehet megtenni.

A jelzett változásokhoz figyelembe kell venni, és megfelelő módon alakítani is kell a pedagógus szakos ellátottságot. Ez nem könnyű feladat annak ismeretében, hogy pont a számunkra szükséges szakokkal rendelkező pedagógusok száma meglehetősen kevés. A munkaerő-gazdálkodás kérdése akár középtávon is rendkívül fontos feladat lesz.

2.3. A fejlesztések fő irányai

Az iskolai fejlődés iránya tehát az idegen nyelvi képzés fejlesztése; az infokommunikációs irány megtartása és fejlesztése; a természettudományos képzés iskolai megerősítése és fejlesztése. Ezt a fejlesztés már a beiskolázás alkalmával preferáljuk, és a képzési folyamatban lehetőség szerint erősítjük.

Feladatunk a célul kitűzött fejlődés, fejlesztés feltételeinek megteremtése, a működés megfelelő módon való biztosítása. A feltételek megteremtése természetesen jelenti egyszerre az infrastruktúra fejlesztésének szükségességét, de egyúttal a személyi feltételek megteremtését, és az ehhez kapcsolódó módszertani fejlesztést, fejlődést is.

Az iskola épületének az oktatás feltételeinek megfelelő szintű biztosítása miatt a következő alapvető fejlesztéseket igényelné: régóta húzódó problémánk a nyílászárók cseréje. Jelenleg a Zsírnyi utcai oldalon, az iskola udvarára néző tantermeken, a laborban, illetve az 54-es teremben cseréltük ki korszerű nyílászárókra az ablakokat, de minden korábbi szándékunk és szervezésünk ellenére többre nem került sor. Különösen fontos lenne a tantermeken cserélni, hiszen tapasztaljuk, hogy az Aréna utcai részen többször fáznak a tanulók, különösen az ablakok mellett. Nem tekinthetünk el azonban az udvarra néző ablakok cseréjétől

sem, hiszen – mivel falsókban elhelyezett ablakok – különösen ki vannak téve az időjárás viszontagságainak.

Ugyancsak fontos kérdés a vizes blokkjaink, a mellékhelyiségek megkezdett felújításának folytatása, illetve befejezése. Ez érinti a főépületet, itt két mellékhelyiséget kellene felújítani, és érinti a tornatermekhez kapcsolódó öltöző, mosdó helyiségek jelentős többségét.

Másik irányú fejlesztés az iskola egykor korszerű infokommunikációs eszközrendszerének a jelen kor oktatási igényei szerinti felszerelése. Sajnos mára arról kell beszélnünk, hogy az egykor elhelyezett eszközeink elhasználódtak, s ezek pótlása már nem jelent korszerűséget. Új eszközökre, s azoknak a megfelelő elhelyezésére lenne szükség. Szükség lenne a pedagógusok megfelelő eszközellátottságára, s ez most megvalósulni látszik: nagy örömeinkre a pedagógus kollégák tanév közben mindannyian megkapják laptopjaikat. Nagyon sokat segít ez a mindennapok működésében. A laptopok használatához nagy valószínűséggel vezeték nélküli eszközök fejlesztésére lesz szükségünk, ennek felmérését megkezdjük.

A következő évek egyik legnagyobb problémájának nevelőtestületünk elöregedésének jelenlegi helyzete jelenti. Tizenöt évvel ezelőtt azt tudtam mondani, hogy a Kanizsai Dorottya Gimnázium kiváló helyzetben van, hiszen több mint 10 évig stabil testülettel dolgozhatunk, nem készül nyugdíjba senki sem, a nevelőtestület kellőképpen fiatal. De ez a tizenöt év elmúlt, s a várhatóan országos pedagógushiánnyal egy időben nálunk is gondot jelent az idősebb korosztály nyugdíjba menetele.

A Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium minden éves munkaterve részletesen foglalkozott a munkaerő-gazdálkodással, így az előbbi probléma sem ért bennünket váratlanul. Azzal is tisztában vagyunk, hogy gimnáziumi létünknel fogva csábítóak vagyunk pedagógus körben más középiskolákkal szemben, de nekünk feladatunk, hogy fiatalítsunk is.

Mely szaktárgyi területen várhatóak problémák? Bár nem éppen a nyugdíjazások miatt az egyik terület a magyar nyelv és irodalom tantárgy. Nyugdíjazás miatt jelentkezik gond angol nyelvnél, egy-két éven belül matematika-fizikánál és informatikánál; gond lehet az angol nyelvű történelem oktatásánál; a földrajz oktatásánál nyugdíjazás miatt, bár ez utóbbi akár ebben a pillanatban is megoldható lenne, ráadásul az földrajz angol nyelvű oktatása is kezelhető hosszabb távon.

Az eredményesség érdekében a következő nagy fejlesztési terület a módszertani, tanártovábbképzés területe. Ez nem azt jelenti, hogy kollégáink a szakmai területükön módszertanilag nem felkészültek, hanem azt, hogy megítélésem szerint új kihívások előtt vagyunk. A jelenlegi oktatási tartalmak jelenleg túlzottak, jelentős mértékben túlhaladottak, azaz tartalmi változásra van szükség. Reményeim szerint ez új NAT bevezetésével meg is fog történni. Az erre való készülés az, amit fontosnak tartok, és ehhez kell, hogy kapcsolódjon a tanártovábbképzés eredményessége. Tisztában vagyunk a tanulói – de pedagógusi – túlterheléssel. Hosszú távon ezt orvosolni kell, mert egyértelműen az eredményesség rovására megy. A változásokhoz való igazodás azonban nem könnyű, tehát fel kell rá készülni, készülnünk.

2.3. Az iskola belső szervezeti felépítése

A fenntartó váltással, a működtető szerepét is a Szombathelyi Tankerület látja el, valamint azzal a ténnyel, hogy a jogszabályok is változtak, megváltoztak az iskolában egyes korábban megszokott keretek, egyúttal másként, máshogyan működnek a továbbiakban.

Talán a legszembeütőbb változás a gazdálkodás területén van: a korábbi gazdasági vezető és munkatársai feladatköre jelentős mértékben átalakult, hiszen az iskolának nem költségvetése, hanem költségvetési kerete van (a költségvetéssel rendelkező intézmény a Szombathelyi Tankerület). A tapasztalat szerint az adott rendszerben lelassultak a folyamatok, nehezkesebbé váltak korábban percek alatt orvosolható kérdések.

Azzal, hogy a fenntartó és működtető a Szombathelyi Tankerület, a gazdálkodás kérdései is változtak, a korábbiakhoz képes mindenképpen pozitív irányban. Jelenleg az tapasztalható, hogy bizonyos közbeszerzések sokszor bonyolult, de inkább csak még nem kellőképpen ismert folyamata lelassítja egy-egy probléma megoldását. Meg kell állapítani azonban, hogy a folyamatok megismerése nagyban gyorsítja ma már az egyes megoldandó problémák kezelését.

Ennek természetesen meg kell keresni a megfelelő szervezeti kereteit is. Éppen ezért az egyik legjelentősebb változás ma az iskolában, hogy a korábbi gazdasági iroda helyett csak a gazdasági ügyekkel foglalkozó iskolatitkár van.

Az iskolai szervezeti felépítés legnagyobb változása tehát az, hogy jelenleg egy tanügy-igazgatási és egy gazdasági-ügyviteli iskolatitkár oldja meg az iskola

működés nagyon sok részét. Ebből adódóan jelentős feladatok hárulnak rájuk a mindennapi folyamatok irányításában.

A két iskolatitkárnak jelenleg részletes munkaköri leírása nincs, mivel a működés rendszere még számomra is sok újdonsággal rendelkezik, de ez az állapot nem tartható sokáig. Mindkét iskolatitkár kiválóan látja el feladatát, így eljött az ideje annak, hogy a működés további elősegítésére elkészüljenek a valós tevékenységet összefoglaló munkaköri leírások. Egyúttal hozzá tenném: támogatnám, hogy nagyobb anyagi megbecsülésük legyen.

A szervezeti átalakulást jelzi az is, hogy korábban meglévő feladatkörök eltűntek (pl. ifjúságvédelmi felelős), pedig ezeket a feladatokat továbbra is el kell látni. Sajnos a pedagógusi leterheltség nem lelkesíti a kollégákat az egyéb, nem kötelező jellegű feladatok vállalására, de a feladatokat meg kell oldani, s nem terhelhető minden az igazgatóhelyettesi feladatkörbe.

A tanév folyamán elfogadott szervezeti és működési szabályzatunk jelenleg lefedi a szükséges feladatköröket, de a különböző megbízásokhoz nagyon jó lenne valamilyen kedvezményt biztosítani a pedagógusok számára.

2.5. Aktuális feladatok

A 2017/18-as tanév a Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium életében különleges tanév: iskolánk e tanévben ünnepelte fennállásának 100. évfordulóját. Ennek megfelelően mindannyiunk – és ebbe természetes módon értem bele a pedagógus kollégákat, a szülők jelentős részét és természetesen tanulóinkat is – feszített tanévet tudhatunk lassan magunk mögött.

Mégis, még e tanévre is, és természetesen a következő tanévekre is folyamatosan jelentős munka vár ránk. Melyek is ezek?

Fel kell készülnünk és fel kell készítenünk tanulóinkat arra, hogy a gimnáziumi időszak végét **nyelvvizsgával zárják**. Erre azért van szükség, mert rövidesen a középfokú nyelvvizsga belépő lesz a felsőoktatási intézményekbe. A nyelvvizsga megszerzése sok tanuló számára eddig sem volt gond, különösen nem az a két tanítási nyelvű tagozaton. Ennek ellenére tudjuk, hogy jó néhány tanuló esetén ez mégis probléma, tehát felelősségünk ezen a területen megfelelő módon lépni.

Az egyik lehetőség ezen a területen az idegen nyelvi képzés bővebb biztosítása. Erre vonatkozóan a beiskolázás lehetséges változatainak elemzésekor már jeleztem a változtatás szükségességét és módjait. A Szombathelyi Kanizsai

Dorottya Gimnáziumnak meg van a nyelvvizsgák bővítésre vonatkozó programja: konkrétan Marosfalviné Pécz Judit igazgatóhelyettes mesterprogramja, amelyet az iskola vezetőjeként támogatok.

Az aktuális feladatok közé tartozik az iskola **belső értékelési csoportjának** munkája, tevékenységük támogatása és ellenőrzése. Az iskolai belső értékelés, egyáltalán az iskolai ellenőrzés formái, az ahhoz kapcsolódó folyamatok és tevékenységek az ismeretlenség miatt nehézkesek. Bár a belső ellenőrzés folyamatát időben megkezdtük, szeretttük volna pontosan és jól is csinálni, mégis nagyon sok gondunk akadt. A gondok többsége sajnos a feladatok értelmezhetőségéből következett, nem értettük meg pontosan a végrehajtandó feladatokat. Sajnos ehhez kapcsolódóan időtényezőkkel is zavarba kerültünk, egy része a feladatoknak nem került elvégzésre. Nyilván ebben szerepet játszott a belső értékelés újdonsága, kollégák nem pontos feladatismerete, de kapcsolódott sajnos a felhasználandó szoftver jelentős hiányossága, illetve a kért információk jelentős késéssel való érkezése is. Ezek nem mentségek, csak tények, amelyek vizsgálatán keresztül több dolgot is tudunk újraértelmezni, illetve hatékonyabban elvégezni.

A közeljövő egyik legfontosabb feladata a **KRÉTA iskolai adminisztrációs** szoftverrel való teljes ismerkedés. Több kollégánk a KRÉTÁhoz kapcsolódó továbbképzést elvégezte, de a program ismerete koránt sem teljes. A következő tanévektől a KIR mellett a legjelentősebb kapcsolható szoftver a Kréta, amely tartalmazza a tanulók adatait; a dolgozók, pedagógusok adatait, munkaügyi adatait; az iskola képzési struktúráját, képzési formáit; az iskolai tantárgyfelosztást; valamint az elektronikus naplót, amely amellet, hogy munkaügyi és tanügy-igazgatási dokumentum egyúttal a szülőkkel való kapcsolattartás egyik legjelentősebb eleme.

Kiemelt és fontos feladatnak tartom, hogy kollégáim lehetőség és a jogszabályok szerint minél többen és eredményesen vegyenek részt a **pedagógus minősítésen**. A minősítés minden alkalommal egy megállás és visszatekintés a pedagógus számára addigi tevékenységeinek értékelésére, eredményességének vizsgálatára. Mivel a minősítést külső szakemberek végzik, ezért nagyon pontosan képes visszajelezni a pedagógus pályán eltöltött évek eredményességét, az elvégzett munka hatékonyságát. A minősítés tehát nemcsak a magasabb bér besoroláshoz szükséges – nyilván ez sem lebecsülendő – hanem visszaigazolás a pedagógus számára a munkája minőségére.

Nagy büszkeséggel tölt el, hogy minden olyan kollégám, aki minősítés valamilyen szintjére jelentkezett, eredményesen teljesítette is azt. Ez is olyan eredmény, amelyre az iskolánk büszkén tekinthet.

A **kompetenciamérés eredményeire** korábban utaltam, s azt is jeleztem, hogy a kompetenciamérés eredményeinek javítása számunkra fontos célkitűzés. A jelenlegi vizsgálataink azt mutatják, hogy eredményeink az országos átlagnál jobbak, de a gimnáziumok átlagától pozitív irányban sajnos nem térnek el. Van tehát teendő!

A kompetenciamérés eredményeinek javítására korábban is helyeztünk hangsúlyt, de jelenleg ezek nem hoztak áttörő eredményt. Ennek megfelelően újra át kell tekintenünk a lehetőségeket, melyek azok a pontok, amelyek javuló teljesítményt hozhatnának. Az egyik ilyen lehetőség a 9. évfolyamra beérkező tanulók kompetenciamérési eredményeinek megismerése, hiszen azt ismerve a következő másfél-két évben eredményesebb felkészítő munkát lehetne végezni. Ugyanakkor a lehetőségeinknek megfelelően szorgalmazni szeretnénk, hogy a kompetenciamérés tartalmi része közelítsen az érettségi vizsgarendszer tartalmi részéhez, hiszen ekkor a kompetenciamérés hatékonyan tudná támogatni az érettségi vizsgákra készülést, valamint a felsőoktatásban való bejutást is a kölcsönösség elve alapján.

Az elmúlt néhány év új lehetőségeket kínált arra, hogy az iskoláról, így a Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnáziumról is minél több ismerettel rendelkezzenek azok, akik az iskola használói, illetve azok, akik az iskola használóivá akarnak válni. természetesen az érdeklődés azok részéről is, akik az egykor voltak az iskola diákjai. Ma a legtermészetesebb módja ennek az elektronikus médiákban való megjelenés, a **honlapunk** megfelelő működése.

A honlapunk működésével kapcsolatosan szinte hihetetlen adatokkal rendelkezünk: évente közel kétszázezer látogató, közel kétmillió oldalt látogat meg!

Ezekből az adatokból is látszik, hogy az iskolával kapcsolatos információk bázisa az iskolai honlap. Ezért ennek karbantartása, fejlesztése, adatokkal való ellátása nélkülözhetetlen az iskolai működés szempontjából.

2.6. Az iskola kapcsolatai

2.6.1. Kapcsolat a fenntartóval

2013. január 1-től a Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium fenntartója és működtetője a Szombathelyi Tankerület. Ennek megfelelően a pénzügyi, gazdálkodási, működési és munkáltatói kérdések jóváhagyója, engedélyezője is a tankerület.

A helyzet természetesen nem új, folyamatos volt a fenntartó, majd később a működtető váltás, azaz gyakorlatilag belenőtünk a jelenlegi irányítási rendszerbe. Az

említettek miatt így az iskola egyik – ha nem a legfontosabb – kapcsolata a fenntartóval való együttműködés. A jelenlegi szervezeti keretek mellett az iskolai területek mindegyikének képviselője tisztában van a tankerületi kapcsolatával, a kapcsolat működtetésével. A korábbi évek nehézségin túllépve ma úgy látom, hogy kiegyensúlyozott a tankerülettel az iskola kapcsolata, sőt egyre inkább működőképesnek tartom. Az világos, hogy a napi feladatok, problémák megoldása közben adódhatnak ellentétek, máshogy értékel az iskola és máshogy a tankerület, de az elmúlt több mint egy év meggyőző eredményeket is hozott.

2.6.2. Kapcsolat az iskolahasználókkal

Nem működhet egy iskola úgy, hogy ne lenne fontos számára az iskolahasználók véleményének figyelembe vétele. Tanulók, szülők nélkül nincs iskola, és annak is természetesnek kell lennie, ha a szülők a jogszabályi kereteken belül érvényesíteni szeretnék akaratukat.

A szülőkkel az iskola hagyományosan a szülői értekezleteken, a tanári fogadóórákon és természetesen a szülői szerveződésekön keresztül tartja a kapcsolatot. A szülők egyéb kapcsolattartás lehetőségét nem kezdeményezték, így a 2002-ben a szülői oldal kezdeményezésére felfüggesztett iskolaszék működésének újraindítását sem igényelték. A Gimnázium továbbra is nyitott ebben a kérdésben, azaz bármelyik oldal kezdeményezése esetén támogatja az iskolaszék újbóli megalakulását tekintettel arra, több olyan feladat is lenne, amely az iskolaszék közreműködésével hatékonyabban végrehajtható.

Sajnálatos tapasztalat az, hogy a szülői értekezleteken való részvétel a 10-15 évvel ezelőtti igen magas részvételi arányához képest, jelentősen csökkent, ami azt jelenti, hogy a szülők terhelései növekedtek, a családok összetartó ereje csökkent. A fogadóórák változó létszámú látogatottsága is erre utal. Ennek ellenére – különösen, ha problémák vannak – a szülők a legtöbb esetben aktívan közreműködnek az iskolával közösen, a javítás szándékával.

Az utóbbi években jelentős változás nem volt a szülő szervezet és az iskola kapcsolatrendszerében. A már korábban is egyesületi formában működő szülői szervezet – főként agilis vezetőinek hatékony munkája folytán - jelentős lendületet hozott a szülők és pedagógusok együttműködésében, és egyúttal komoly gazdasági sikereket is ért el. Nagyon sok segítséget kaptunk az iskolai centenárium megünnepléséhez. Az egyesület továbbra is hathatós erkölcsi támogatást ad nevelői, pedagógiai munkánkhoz, és anyagi lehetőségeihez képest is nagymértékben támogatja iskolánkat, tanulóinkat. Azt hiszem, hogy a jövőben nem is a kapcsolatok fejlesztése, hanem jelenlegi szintjének hosszú távú megőrzése fontos a Kanizsai Dorottya Gimnázium számára.

2.6.3. Az általános iskolák

A Gimnázium tanulói Vas megye, de gyakran az ország különböző pontjairól érkező általános iskolai tanulóiból alakul. Elemi érdeke a Gimnáziumnak a jó működés szempontjából, hogy azok a tanulók érkezzenek hozzánk, akiknek érdeke a továbbtanulás. Ezért fontos számunkra, hogy az általános iskolákkal megfelelő kapcsolatokat tudjunk kialakítani, azokat fenntartani és a továbbiakban fejleszteni.

Jelenleg a kapcsolataink egyik bázisa a természettudományos labor, hiszen 13 általános iskolával folyamatos kapcsolatunk: rendszeres résztvevői a labor óráknak, illetve a szervezett programoknak, versenyeknek. Nem véletlen tehát, hogy egyre inkább igénylik az általános iskolák részéről a természettudományos képzés megjelenését az gimnázium beiskolázási programjában.

A másik kapcsolódó területünk a megfelelő tájékoztatás nyújtása a Kanizsai Dorottya Gimnázium által nyújtható lehetőségekről. Sok a továbbtanulni vágyó tanuló, és mindenkinek fontos, hogy megfelelő irányt tudjon találni a középiskolák által nyújtott lehetőségekből. Ezért fontos számunkra a nyílt napok programjának sikeressége; a képzési vásáron való jelenlét; a honlapunk minél jobb tájékoztatást nyújtó tartalma.

Több területen is együtt működünk az általános iskolákkal, s ezek közül csak néhányat említek meg: jó tanuló, de testi fogyatékkal rendelkező tanulók integrálása; a horvát nyelv középiskolai lehetőségeinek kihasználása; sportrendezvények; konkrét együttműködések a közelben lévő általános iskolákkal (Zrínyi; Bercsényi), és még hosszasan lehet sorolni. Mindig van tehát mód és lehetőség a kapcsolataink alakítására, fejlesztésére a kölcsönös előnyök kihasználására.

2.6.4. felsőoktatási intézmények

A gimnázium jogszabályilag is deklarált célja az érettségi vizsga és a tanulók felsőoktatásba való bejutásának biztosítása. Ennek a célnak megfelelően kapcsolatot tartunk elsősorban a tudományegyetemek (ELTE, Szeged, Pécs) karrierrodáival és különböző karaival, tanszékeivel. A Szegedi Egyetemnek a KDG korábban bázis iskolája volt, ezért kapcsolataink személyes jellegűek is.

Természetesen közelsége miatt legszorosabb a kapcsolatunk a most már ELTE Savaria Egyetemi Központjával. Az ott dolgozó kollégáknak nem elhanyagolható része valamilyen módon kötődik iskolánkhoz. Jó néhány éve folyamatosan igény merül fel, hogy tanár szakos hallgatók iskolánkban gyakorolhassanak, órákat látogathassanak. Ezeknek az igényeknek a lehetőségeknek megfelelően eleget tettünk. Amennyiben további igények

merülnének fel, úgy az ebbe bekapcsolódó kollégák számára lehetőséget biztosítunk.

Az ELTE-vel való kapcsolatunk személyes jelleget is hordoz, hiszen az ELTE jelenlegi rektora, Borhy László a Kanizsai Dorottya Gimnázium diákja volt. Készek vagyunk igény esetén a kapcsolatok további bővítésére – különösen a SEK-vel – hiszen közelsége jó lehetőséget nyújt a diákjainknak.

2.6.5. Kapcsolatok közintézményekkel

Nagyon nehéz lenne csak felsorolás jelleggel is összegyűjteni azt, hogy milyen intézményekkel, milyen jellegű kapcsolatban állunk. Néhányat azonban meg kell említenünk, hiszen az iskola életre való felkészítő tevékenysége szükségessé teszi a széleskörű tájékoztatást. A kapcsolatok közül fontosak azok, amelyek valamilyen szinten az oktatást támogatják. Ilyen például a pedagógiai szolgáltatók, amelyekkel hagyományosan tartalmassak a kapcsolataink, több kollégánk rendszeresen dolgozik az általuk szervezett programokban. Nem szabad megfeledkeznünk a Zalaegerszegi POK-kal való kapcsolatunkról, hiszen egy részről ők hatósági feladatokat is látnak el, más részről kölcsönösen segítjük egymás tevékenységét. A Kanizsai Dorottya Gimnázium a POK bázis iskolája.

A Gimnáziumunk számos szombathelyi kulturális rendezvény résztvevője, akár aktív módon, azaz tevőlegesen, akár úgy, hogy nézőként van jelen. Ma, ha ünnepi rendezvénye van Szombathely városának elképzelhetetlen a Kanizsai Dorottya Gimnázium leánykarának jelenléte nélkül. Minden területen – ünnepségek, kiállítások, egyéb rendezvények kapcsán – szorosán együttműködünk az Agora Kulturális Központtal. Kapcsolódunk a Vas Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület különböző programjaihoz, nyelvvizsga szervezéseikhez.

Együttműködési megállapodásunk van a Haladás Sportegyesülettel, a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetével, a Máltai Szeretetszolgálattal, a Hadkiegészítő Parancsnokság helyi képviselőjével. Mindezekkel a kapcsolatokkal segíteni szeretnénk tanulóinknak, hogy minél gazdagabb, tartalmasabb programokhoz jussanak, minél szélesebb látókörrel rendelkezzenek, azaz minél jobban tudjanak önmaguk számára jövőt tervezni.

2.7. Hagyományaink

A Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium 100 éves múlttra tekinthet már vissza. Így stabilan kialakult hagyományrendszere van, melynek ápolása, továbbvitele az iskolában mindenkinek feladata. A hagyományok szerepére, azok

gondozására az iskola pedagógiai program részletesen kitér, de itt is érdemes néhányról említést tenni.

Az iskola életében fontos szerepet tölt be a szülői szerveződés, ezen belül is az a szervezet, amelyet ők hoztak létre: „Jövők a gyermekünk Egyesület”. Eddigi tevékenysége, segítőkészsége sokat lendített, és a jövőben is pozitívan befolyásolhatja az iskola és a szülői ház kapcsolatát. A szervezet folyamatos támogatása mellett jelentős az évente megrendezésre kerülő Szülői Bál, amely fejleszti a szülők egymás közötti, valamint a szülők és a nevelőtestület közötti kapcsolatot.

Nagyon jelentős szerepet játszik az idén alapításának 25. évében levő Kanizsai Dorottya Gimnázium Baráti Körének működése, amely rendszeresen támogatja sport és tanulmányi versenyen résztvevő diákjainkat, valamint rendszeresen hozzájárul tanulóink jutalmazásához. Tanulmányi ösztöndíjat biztosít az arra rászorulóknak, de jelentős segítséget adott rendezvényeik lebonyolításához is.

Hagyományosan fontos számunkra és a tanulók számára is, hogy jól működő, eredményesen tevékenykedő diákszervezetek legyenek. Ennek megfelelően különös hangsúlyt fektetünk a diákönkormányzat működésének biztosítására, mert azt gondoljuk, hogy ez az életkor a legmegfelelőbb arra, hogy diákjainkban kialakítsuk a demokráciával való élés alapjait.

A tantárgyakhoz kapcsolódó hagyományaink elsősorban a különböző tantárgyi és művészeti versenyeken, vetélkedőkön való részvételt jelenti. A művészeti körök közül évtizedekre visszamenően kimagasló és meghatározó tevékenységet folytat a KDG Leánykara és a képzőművészeti szakkör. Ez utóbbi szervezi minden évben a Vas Megyei Képzőművészeti Kiállítást, amely jelentős programja megyénk középiskolai kulturális életének.

Rendezvényeink sora segít abban, hogy tanulóinkban kialakuljon a hagyományok tisztelete, a megemlékezések magasztossága, ünnepélyessége. Ilyen rendezvény a tanévnyitó, tanévzáró ünnepség; az október 6-i megemlékezés; az október 23-i nemzeti ünnep iskolai szintű rendezvényei; a Dorottya-bál és a negyedikesek szalagavató bálja; a március 15-i nemzeti ünnepi megemlékezés; a ballagási ünnepség.

A rendezvényeink azonban olykor a vidámságra (Gólyabál; diákrektor-választás, fordított nap), olykor a művészetek élvezetére biztatja tanulóinkat (diáknap művészeti bemutatói; karácsonyi hangverseny; megyei képzőművészeti kiállítás).

Lassan újabb hagyománnyal, akár hagyományokkal gyarapodhat iskolai létünk. Talán ebből kettőt említenék: az egyik az immár több mint három évre visszatekintő Tea és tudomány estéink, ahol egykori diákjaink, akik jelentős eredményeket értek el tartanak előadásokat saját tudományterületükről. A másik a természettudományos labor működéséhez köthető: az általuk szervezett programok (PI-nap; Csodák folyosója, stb.) lassan iskolai hagyománnyá érlelődnek.

Összegzés

A Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnáziumban eddig 37 évet töltöttem el, az iskola igazgatói feladatkörét 20 éve látom el. Az elmúlt évtizedek az oktatás területén sok problémát, gondot, megoldandó feladatot is hoztak. Sokszor vitázva, küzdve, de mégis sikeresen vettük a nevelőtestülettel, az iskola dolgozóival, a fenntartóval, a tanulókkal és a szülőkkel közösen a felmerült akadályokat. Mindent persze nem sikerült maradéktalanul megoldani, de ez nem is volt várható. Megnyugtató azonban az iskola eredményessége, az hogy tanulóink szívesen járnak a Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnáziumba, s a szülők jelentős többsége is nyugodt az iskolaválasztásukat illetően.

Egy pályázat nem tárhat fel minden kérdést, és nem is válaszol minden feltehető kérdésre, ezért szükség is van az érintettek részéről a további kérdésekre, s részemről további válaszokra.

Sikeresnek tekintem a Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium, valamint a magam számára az elmúlt húsz év munkáját, és ez nyújt erőt az újbóli pályázathoz.

Szombathely, 2018. március 26.

Modos Tibor